

WIJS MET WATER

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2023-2027

CDA WATERSCHAP AMSTEL, GOOI EN VECHT

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	3
2. TERUGBLIK, VERANTWOORDING EN RESULTATEN.....	5
3. WATERVEILIGHEID.....	8
4. VOLDOENDE WATER	11
5. SCHOON, GEZOND EN GEZUIVERD WATER.....	17
6. CULTUURHISTORIE EN RECREATIE.....	20
7. WATERSCHAPSBELASTINGEN.....	22
8. HET BESTUUR VAN HET WATERSCHAP EN DE SAMENLEVING	24

Programmacommissie:

Wim Zwanenburg (voorzitter)
Thijs Nell
Rineke Korrel
Erwin van den Berg

1. INLEIDING

Het verhaal van het water raakt in ons land iedereen. Nederland is een waterland en de strijd met het water kenmerkt onze cultuur. Waar Holland ooit gekenmerkt werd door grote meren zien we nu na de inpoldering van ons land, dat nog steeds de strijd met het water aan moeten gaan. Nederlanders hebben die strijd vaak gewonnen! Helaas zijn er ook voorbeelden waarbij het water en de natuur bewezen sterker te kunnen zijn dan ingenieus ontworpen waterwerken. Na de watersnoodramp van 1953 zijn in ons land de Deltawerken gerealiseerd. Wij lieten zien dat we ons kunnen aanpassen om overstromingen te voorkomen. Nu moeten wij ons opnieuw aanpassen aan de dreigende water- en klimaatopgaven. En dit kan alleen door met elkaar samen te werken. Zonder samenwerking houdt niemand droge voeten in de Nederlandse waterdelta. Natuur, landbouw, recreatie en bewoning komen steeds dichterbij elkaar en het veranderende klimaat eist ondertussen meer ruimte voor water. De recente inzichten van het IPCC¹ over het tempo waarmee de klimaatverandering zich voltrekt en de invloed van de recente geopolitieke ontwikkelingen maken de noodzaak van een slagvaardig klimaat- en energiebeleid duidelijk, waaraan ook de waterschappen een bijdrage kunnen leveren.

Het waterschap is het oudste democratische bestuur in Nederland. Het waterschap richt op de klassieke kerntaken, zoals veiligheid, voldoende en schoon water én op de actuele wateropgaven. In plaats van versneld water afvoeren, moeten wij nu in grote delen van Nederland water juist langer gaan vasthouden. Vertraagde infiltratie en zoetwatervasthoudende bassins kunnen van belang zijn in gebieden waar de drinkwatervoorziening, natuur en voedselvoorziening onder druk staan.

Wij moeten ook maatregelen nemen om de bodemdaling af te remmen, de verdroging en de verzilting te bestrijden. In de kustgebieden wordt ons land kwetsbaar voor een stijgende zeespiegel als gevolg van het smelten van de ijskappen op de Noord- en Zuidpool. Dit maakt het Hoog Water Beheer Programma (HWBP), de samenwerking van Rijkswaterstaat met de waterschappen, meer dan ooit nodig. Van origine zijn waterschappen klimaat-robuste organisaties, organisaties die voorzorgsmaatregelen treffen voor alle mogelijke weersomstandigheden.

Waterschappen voeren tegenwoordig een klimaatbeleid naast uitvoering van de klassieke kerntaken. Waterschappen leveren een grote bijdrage aan de verduurzaming van onze samenleving, het zuinig omgaan met grondstoffen, de terugwinning van bijvoorbeeld fosfaat uit rioolwater en aan de energietransitie. Met de coronapandemie is ook gebleken dat rioolwaterzuiveringsinstallaties niet alleen bijdragen aan het schoonhouden van het oppervlaktewater, maar dat de RWZI's met rioolwatersurveillance, de meting van virussen in het rioolwater, ook als een 'Big Brown'-databank, voor het monitoren van de volksgezondheid kunnen functioneren.

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft duurzaamheidsambities en levert een bijdrage aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Het waterschap AGV wil in 2025 energieneutraal zijn door de inzet van duurzame energiebronnen zoals zon en wind, biogas (groengas) en aquathermie (warmteopwekking uit water). Het waterschap AGV zal dat ook kunnen realiseren als het op de RWZI West een windpark realiseert. Waterschap AGV levert daarmee een bijdrage op regionaal niveau bij de uitvoering van de Regionale Energiestrategie (RES). Het CDA pleit voor een duurzaam waterschap waar het de eigen bedrijfsvoering betreft, zoals ook is verankerd in de Visie AGV Circulair. Daarin wordt aangegeven dat het waterschap streeft naar het in kaart brengen en hergebruik van alle stoffenstromen. Op basis daarvan wordt toewerkt naar een circulair AGV zodat het waterschap uiteindelijk klimaatneutraal zal worden.

¹ Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), de Intergouvernementele Werkgroep inzake Klimaatverandering van de Verenigde Naties om de risico's van klimaatverandering te evalueren.

Het CDA vindt de waterschappen en waterschapsbesturen relevanter dan ooit. Innovatie, bestuurlijk leiderschap en de wederzijdse betrokkenheid van de inwoners en het waterschap zijn hard nodig. Het CDA vindt het waterschap belangrijk als zelfstandige bestuursvorm: water en waterbeheer raken de gehele bevolking en daarom hebben de inwoners recht op een stem in het waterbeleid en de verdeling van de kosten hiervan.

Met onze kernwaarden **rentmeesterschap** (duurzaamheid), **gespreide verantwoordelijkheid**, **gerechtigheid** en **solidariteit** willen wij wederom het verschil maken in de diverse waterschapsbesturen. Rentmeesterschap is de basis voor het handelen van de CDA-fractie in het bestuur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. Goed waterbeheer is voor het CDA een zeer serieuze zaak dat zich niet leent voor politiek activisme. Het CDA werkt vanuit het mensbeeld dat wat goed is voor de ander, ook goed is voor jezelf. De waterschappen kunnen alle beleidsmaatregelen niet alleen uitvoeren. Het CDA pleit er voor dat de waterschappen het altijd in samenwerking doen, met inwoners, natuurorganisaties, bedrijven en boeren! Het CDA wil zich in het bestuur van het waterschap inzetten voor de veiligheid, schoon en gezond water, voor de natuur en voor aanpassingen aan de klimaatverandering.

2. TERUGBLIK, VERANTWOORDING EN RESULTATEN

De inzet en resultaten van het CDA in het bestuur van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Het CDA heeft in de bestuursperiode 2019-2023 twee leden in het [Algemeen Bestuur](#). De bijdrage van de CDA-AGV-fractie wordt ondersteund door twee extra Commissieleden. Het CDA maakt sinds de waterschapsverkiezingen in 2019 niet langer deel uit van het Dagelijks Bestuur van het waterschap in Amsterdam. In grote lijnen werd [het ambitieuze coalitieakkoord door het CDA met stevige kritiek positief beoordeeld](#). Bij de 'Midterm Review' van de coalitie (VVD, PvdA, Water Natuurlijk en de categorie Ongebouwd), medio 2021, werden [kritische kanttekeningen](#) geplaatst.

De [slibcrisis bij het waterschap Amstel, Gooi en Vecht ten gevolge van de problemen bij AEB in 2019](#), de [digitaliseringscrisis bij Waternet](#), de coronapandemie en de oorlog in Oekraïne hebben niet alleen effect op inflatie, energie- en grondstoffenprijzen, levertijden en op de inzet van personeel van [Waternet](#), maar stelden ook het [waterschapsbestuur](#) voor nieuwe inhoudelijke uitdagingen, waarbij niet voorkomen kon worden dat eerder vastgestelde financiële kaders en budgetten werden overschreden. Waternet heeft in opdracht van het bestuur van waterschap AGV al veel bezuinigd in de organisatie, maar het waterschap ziet zich ook geconfronteerd met sterk oplopende kosten. De middelen die samenhangen met digitalisering/informatiebeveiliging en governance (aansturing van de uitvoeringsorganisatie Waternet, in samenwerking met de gemeente Amsterdam) doen een zeer stevig beroep op de financiële ruimte, waarbij ook nog de benodigde investeringen om de noodzakelijke maatregelen voor klimaatadaptatie, verduurzaming en de transitie naar nieuwe energie mogelijk te maken. Het waterschapbestuur vindt dat de sterk toegenomen inflatie de mogelijkheden om de tarieven flink te verhogen beperkt, omdat dit een te hoge lastendruk bij onze inwoners en bedrijven veroorzaakt. Daarom wordt in eerste instantie naar besparingen gezocht en het inperken van ambities voor nieuw beleid. In het voorjaar van 2022 bleek bovendien dat er in het beheer en onderhoud van sluizen, gemalen en bruggen (Technische Assets) door Waternet achterstanden zijn ontstaan, waarbij in een technisch rapport over de risico's is geconstateerd dat 40% van deze assets een hoge faalkans heeft ('not fit for duty'). Een andere meer risico-gestuurde benadering voor beheer, onderhoud en planning van vervangingsinvesteringen in het asset management is noodzakelijk.

Het CDA heeft zich in het bestuur van het waterschap succesvol ingezet voor een 'bestuur op hoofdlijnen' en een goede rolverdeling tussen bestuur van het waterschap AGV en de uitvoerende organisatie Waternet. Pas naar aanleiding van artikelen in de media over de falende digitale veiligheid ('[Waternet is zo lek als een mandje](#)') heeft het bestuur van het waterschap de IT-strategie en de bredere organisatie van Waternet laten doorlichten. In de zomer van 2021 een "Verbeterplan Informatievoorziening, digitale veiligheid en weerbaarheid Waternet" door het Algemeen Bestuur van het waterschap vastgesteld. Uit het organisatieonderzoek volgde een behoefte om de bestuursstructuur van Waternet, met de gemeente Amsterdam en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht als opdrachtgevers, onder de loep te nemen en [de samenwerking te herijken](#).

Het bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht wil de bestuurlijke grip op de Waternet-organisatie verstevigen en wenst een meer directe aansturing (governance), een 'in control' zijn, waarbij het waterschap zich ook beter kan profileren als overheid. De CDA-fractie in het bestuur van waterschap heeft altijd gepleit voor Waternet als 'watercyclusbedrijf', maar nam met teleurstelling kennis van de resultaten van een organisatieonderzoek waaruit bleek dat er door de verschillende afdelingen van Waternet

onvoldoende synergie-effecten werden gerealiseerd. Uit een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers van Waternet kwam naar voren dat medewerkers de arbeidsomstandigheden en de arbeidsvoorwaarden in hoge mate positief waarden, maar dat tegelijkertijd wel een hoge werkdruk en een gebrek aan sturing en leiding werd ervaren. Die kunnen het werkplezier aantasten. Daarmee loopt Waternet arbeidsmarktrisico's, waardoor een gebrek aan gekwalificeerd personeel kan ontstaan. Het gaat naar de mening van de CDA-fractie echter te ver om te spreken van mismanagement, maar de behoefte aan een verbeterde aansturing is groot.

Een voorbeeld van het gebrek aan grip op de uitvoeringsorganisatie in de bestuursperiode 2019-2023 is de niet bestuurlijk geaccordeerde aanschaf van nieuwe belastingadministratie-software door de afdeling Belastinginning van Waternet. In 2021 bleek dat de software onvoldoende specifiek was uitontwikkeld en getest, zodat de het opleggen van de waterschapsbelastingen over 2021 ernstig vertraagd werd en pas in 2022 kon plaatsvinden. Zelfs in medio 2022 waren de verschillende modules voor verschillende categorieën belastingplichtigen nog niet gereed en bij controle door de accountant van Waternet bleek dat Waternet geen migratiedossiers van de bestanden kon opleveren. Door de vertraagde belastinginning stagneerde de inkomstenstroom bij het waterschap. Om toch de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen moesten extra leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank worden aangetrokken, waarmee de schuldenpositie van het waterschap aanzienlijk verslechterde. Naar aanleiding van de problemen bij de inning van waterschapsbelastingen stelde de CDA-fractie een groot aantal [schriftelijke vragen](#) aan het Dagelijks Bestuur van het waterschap en werd een extra Algemeen Bestuursvergadering bijeengeroepen.

In de bestuursperiode 2019-2023 zijn desalniettemin wel stappen gezet om financieel beter in control te komen. Dat gaat van de inzet om de basisinformatie op orde te krijgen en het scheiden van de financiële administraties (van de toerekening aan de bestuurlijke opdrachtgevers de gemeente Amsterdam en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht) tot het ontwikkelen van een systematiek van effectsturing voor de verschillende beleidsonderdelen van het waterbeheer. We zien daar vooruitgang, maar constateren ook nog ernstige tekortkomingen. Zo is er bijvoorbeeld nog geen optimale aansluiting van de ERA-systematiek (Effect-Resultaat-Activiteit) op de bedrijfsbegroting van Waternet.

De CDA-fractie heeft altijd gepleit voor een efficiënte uitvoering van de kerntaken van het waterschap en beperking van al te ambitieuze, moeilijk uitvoerbare nieuwe dure plannen. Maar in 2022 bleek dat, alleen al voor een beheerste efficiënte uitvoering van de kerntaken, bij waterschap Amstel, Gooi en Vecht een verdere tariefstijging van meer dan de eerder vastgestelde grens van 5% (boven de inflatievergoeding) onvermijdelijk was.

Het CDA heeft in de bestuursperiode 2019-2023 meerdere keren tegen de Meerjarenbegroting (onderdeel van de Voorjaarsnota) gestemd omdat de ernst van de financiële situatie waarin het waterschap verkeerd door de coalitiepartijen onvoldoende werd ingezien en omdat er onvoldoende prioriteiten werden gesteld. Het boekjaar 2021 werd door het waterschap Amstel, Gooi en Vecht [afgesloten met een fors negatief financieel resultaat](#) en voor 2022 dreigde het waterschap geheel door de financiële reserves heen te gaan.

Het CDA heeft tegen het besluit gestemd om [een slibdrooglijn te bouwen bij HVC in plaats van bij de RWZI Amsterdam West](#), en toe te treden tot een gemeenschappelijke regeling met HVC, een coöperatie van waterschappen en gemeenten. De slibdrooglijn voor de terugwinning van grondstoffen als alternatief voor de verbranding van het rioolslib door het AEB (in Amsterdam-West) bij de huisvuilcentrale in Alkmaar is naar de mening van het CDA -AGV-fractie een minder duurzame oplossing. Dit besluit van het bestuur van het waterschap AGV was vooral ingegeven door het wantrouwen tegenover AEB na de slibcrisis in 2019 en het wantrouwen jegens het gemeentebestuur van Amsterdam. De slibdrooglijn had naar de mening van het CDA beter in Amsterdam gebouwd kunnen worden, waarbij

warmte en energie verkregen zou worden van het AEB. Nu zal een eindeloze stroom van extra transportbewegingen naar Alkmaar gaan plaatsvinden, terwijl het resultaat van de slibdrooglijn voor wat betreft de terugwinning van grondstoffen niet beter zal zijn. Het waterschap AGV wordt daarmee ook meer afhankelijk van de samenwerking met de bestuurlijk onder kritiek staande HVC en gaf de eigen regie uit handen.

Het CDA heeft in de afgelopen bestuursperiode meerdere keren gepleit over de intensivering van de exotenbestrijding. Het waterschap AGV is naar de mening van de CDA-fractie veel te laks met [de bestrijding van invasieve exoten zoals de Amerikaanse rivierkreeft](#), hetgeen tot aanzienlijke schade aan oevers van sloten, kades en andere waterkeringen leidt. Het Dagelijks Bestuur meent echter na advies van ecologen van Waternet dat de bestrijding van de rivierkreeften nog niet effectief en te kostbaar is. Eerst zou de waterkwaliteit moeten verbeteren. Het Algemeen Bestuur koos er telkens voor om de resultaten van waterkwaliteitsexperimenten lijdzaam af te wachten.

Het CDA heeft bijgedragen aan een betere verbeterde versie van de [Waterschapverordening](#), die onderdeel gaat uitmaken van de Omgevingswet voor het werkgebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en die de [Keur](#) zal gaan vervangen. De Omgevingswet, die nog niet in werking is, speelt bij de ruimtelijke inrichting een grote rol. De wet bundelt 26 huidige wetten die betrekking hebben op de openbare ruimte en de ondergrond. Bij de [eerdere vaststelling van de Keur](#) (deel 1 in 2017, deel 2 in 2019) werd afgesproken de regeldruk te versoepelen: niet overal hoeft meer een vergunning voor te worden aangevraagd. Hiermee werd al vooruit gelopen op het principe van de nog in te voeren Omgevingswet: "Van nee mits, naar ja tenzij."

Het CDA heeft constant aandacht gevraagd voor een zo rechtvaardig mogelijke verdeling van de lasten en tarieven voor de verschillende groepen van belanghebbenden en categorieën van de betalers van waterschapsbelastingen. Het CDA heeft zich in het bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht succesvol ingezet voor de handhaving van de kwijtschelding van waterschapsbelastingen voor de minst draagkrachtigen en uitbreiding met de categorie ZZP-ers.

Het landelijk door de Tweede Kamer bij wetgeving vastgestelde belastingstelsel voor de waterschappen is voor het waterschap Amstel, Gooi en Vecht knellend, niet passend, waardoor het niet mogelijk is om te sturen op een gelijkmatige tariefontwikkeling van de verschillende categorieën kostendragers, categorieën belastingplichtigen (ingezetenen, huiseigenaren, bedrijven en landeigenaren) in de [waterschapsbelastingen](#). Met name voor de Watersysteemheffing leverde dit bij waterschap grote problemen op, waardoor met name de categorie Ongebouwd (agrarische landeigenaren) in opeenvolgende jaren met een disproportionele tariefstijging werden geconfronteerd. Het bestuur van het waterschap AGV heeft, mede onder druk van de CDA-fractie, jarenlang gepleit voor [aanpassing van het belastingstel](#) via de Unie van Waterschappen.

Het CDA heeft zich in het bestuur van AGV steeds ingezet voor een goede (financiële) verantwoording, voor transparantie en voor een actieve communicatie naar de inwoners ('ingezetenen' in het waterschapjargon) over het waterbeheerbeleid, voor vergroting van het 'waterbewustzijn', waarbij ook actief gebruik wordt gemaakt van diverse social media. De communicatie van het waterschap is in de loop van de jaren wel verbeterd met berichtgeving op de website www.agv.nl en diverse social mediakanalen, maar de communicatie heeft naar de mening van de CDA-fractie teveel het karakter van bedrijfsmatige voorlichting ('corporate communication') die onvoldoende toelichting geeft op de bestuurlijke afwegingen die het waterschapsbestuur maakt en de inzet van de verschillende politieke fracties in het waterschapsbestuur. De CDA-fractie heeft op de eigen website (www.cda.nl/agv) steeds wel uitvoerig verslag gedaan van de beraadslagingen, afwegingen en inzet van de fractie.

3. WATERVEILIGHEID

We leven in het waterschap Amstel, Gooi en Vecht in een dicht bewoond, intensief gebruikt en mooi gebied met veel water, dat we zodanig hebben ingericht dat we er veilig kunnen leven. Een groot deel van het gebied ligt laag, meters onder N.A.P., en mensen realiseren zich dat de gevolgen van een overstroming zeer groot kunnen zijn – dat er slachtoffers kunnen vallen en grote economische schade en maatschappelijke ontwrichting kan optreden bij een overstroming. Klimaatverandering en de toenemende druk op het ruimtegebruik hebben ‘waterveiligheid’ nog nadrukkelijker op de maatschappelijke agenda gezet. Het waterschap werkt aan het waarborgen van die veiligheid. De overstromingen in Limburg in 2021 lieten zien dat overstromingen niet alleen het gevolg zijn van dijkdoorbraken bij de zee of bij de grote rivieren. Overstromingen kunnen, mede door de verandering van ons klimaat, ook letterlijk uit de lucht vallen bij zogenaamde clusterbuien en extreme hoosbuien, grote hoeveelheden neerslag op een beperkt oppervlak.

Overstromingen in het beheergebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht kunnen optreden vanuit de Noordzee (via duinen en dijken aan de kust en via IJmuiden), de Lek, het Markermeer en de regionale watersystemen. De limieten in het watersysteem komen in zicht en er is weinig flexibiliteit over om extremen op te vangen. Klimaatverandering zorgt ervoor dat de grenzen van het watersysteem sneller bereikt worden.

Ruimte geven aan water voor tijdelijk opvang (waterberging) en het op orde houden, het beheer en onderhoud en versterken van waterkeringen (dijken) heeft zijn nut bewezen. Het voorkomen of beperken van de gevolgen van overstromingen en wateroverlast hoort bij de klassieke kerntaken van het waterschap. Het CDA vindt dat de veiligheid altijd voorop moet staan. Daarnaast wil het CDA dat het waterschap de komende jaren het investeren in dijkversterking verbreedt met bijvoorbeeld een meer natuurlijke inrichting van het landschap, waarin water kan worden vastgehouden of waar water zonder grote gevolgen ruimte kan krijgen. Meer ruimte voor water en aandacht voor het benutten van mee-koppelkansen voor andere functies in de betreffende gebieden zoals wonen, recreatie en natuur. Bij de inrichting en dijkverbeteringsprojecten dient ook speciale aandacht te zijn voor vitale en kwetsbare infrastructuur, erfgoed en koppelkansen in Rainproof-knelpuntengebieden in de stedelijke omgeving. Uiteraard steeds met inspraak en in zorgvuldig en tijdig overleg met de betrokken bewoners. Het waterschap kan daarbij gebruik maken van specifieke gebiedskennis van de betrokkenen.

Mede als gevolg van toenemende stormen is de natuurlijke uitstroom via de rivieren en uitwaterende sluizen niet meer voldoende gegarandeerd. De boezem is oppervlaktewater dat er toe dient om polderwater op te vangen en af te voeren. Het is dat deel van het oppervlaktewater binnen een waterschap dat geen vast peil heeft. Bij waterschap Amstel, Gooi en Vecht wordt het water uit de boezem op het IJ, het Amsterdam-Noordzee-kanaal, het Amsterdam-Rijnkanaal en het IJ-meer geloosd, zodat het water uiteindelijk naar de zee of naar het IJsselmeer wordt gebracht. Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft studies naar de capaciteit van de boezem, het hoofdwatersysteem verricht, en geconstateerd dat de boezemcapaciteit de komende jaren onvoldoende kan zijn. De speling is beperkt tot enkele tientallen centimeters. Om onze veiligheid te garanderen richt waterschap Amstel, Gooi en Vecht het watersysteem zo in dat we een overschot aan water aan kunnen. Maar bij extreme weersomstandigheden zijn aanvullende maatregelen nodig. Bijvoorbeeld bij heel erg veel regen én harde wind uit het Noord-Noord-Westen met hoge waterstanden op de Noordzee. Er is daarom destijds voor gekozen om een noodoverloopgebied aan te wijzen, zoals [polder De Ronde Hoep](#). De inrichting van het watersysteem dient zodanig te zijn dat het waterschap alleen in zeer extreme situaties en bij de dreiging van een calamiteit tot de inzet van een noodoverloopgebied moet komen, maximaal eens in de honderd jaar. De inrichting

voor het noodoverloopgebied mag geen schade en hinder opleveren voor de bewoners. Mede door de inzet van het CDA in het bestuur heeft het waterschap voor schade bij de eventuele inzet van het noodoverloopgebied voor een dekkende schadecompensatieregeling voor de bewoners van de polder gekozen. Het CDA vindt dat het waterschap de gedupeerden moet ontzorgen met een schadeloket en het instellen van een onafhankelijke adviescommissie.

In het werkgebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft na de dijkdoorbraak vanwege de droogte bij Wilnis in 2003 een intensief dijkverzwarringsprogramma plaats gevonden. Het CDA wil ook werken aan een veerkrachtig watersysteem dat de gevolgen van klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling aan kan. We beheren onze primaire en secundaire kering kwalitatief verantwoord om ons beheergebied blijvend en duurzaam te beschermen tegen overstromingen. Het begrip '[meerlaagsveiligheid](#)' geeft invulling aan het besef dat waterveiligheid niet alleen een kwestie is van water keren (de eerste laag). Ook de ruimtelijke inrichting en gevolgenvermindering (de tweede laag) en de manier waarop met een onverhoopte overstroming wordt omgegaan in de rampenbeheersing (derde laag), kunnen van belang zijn. Vanuit dit denken werkt waterschap AGV samen met andere overheden op het gebied van ruimtelijke ordening.

Bewustwording en een goede communicatie richting onze inwoners dat waterveiligheid niet vanzelfsprekend is, hoort hier onlosmakelijk bij. Bij het uitvoeren van het onderhoud aan oevers- en kaden willen we de Kaderrichtlijn Water-inrichtingsmaatregelen en het recreatief medegebruik ten volle benutten, met als voorwaarde dat iedere betrokken partij haar eigen financiële verantwoordelijkheid neemt.

Dit betekent concreet:

- Het waterschap werkt actief aan de bevordering van het waterbewustzijn van de inwoners van het gebied en zoekt bij uitvoering van projecten naar mogelijkheden voor effectieve communicatie met betrokken inwoners.
- Het CDA is voor vergroting van het waterveiligheidsbewustzijn door meer voorlichting te geven over de nationale risicokaart met verschillende overstromingsdiepten en de gevolgen voor de verschillende diepteklassen.
- Vanwege de verwachte zeespiegelstijging heeft het aanpassen van de hoogte en sterkte van de dijken de hoogste prioriteit. De achterstanden bij dijkverbeteringsprogramma's die in de bestuursperioden 2015-2019 en 2019-2023 bij het waterschap AGV zijn ontstaan, dienen te worden ingelopen.
- Het CDA vindt dat, op basis van de nieuwe neerslagverwachtingen, de capaciteit van de uitwaterende gemalen moet worden aangepast, zodat ook in tijden van hevige regenval wateroverlast wordt tegengegaan.
- In tijden van droogte vindt extra toetsing plaats op scheuren in de veendijken zodat de kans over overstromingen door het afschuiven van de dijken wordt geminimaliseerd.
- Bij het uitvoeren van onderhoud aan oevers en kaden worden KRW-inrichtingsmaatregelen en recreatief medegebruik benut.
- De watersystemen worden kosteneffectief, robuust, veerkrachtig, klimaatbestendig en ecologisch verantwoord ingericht.
- Bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen voor waterbergingen wordt zoveel mogelijk goede landbouwgrond ontzien, waarbij gezocht moet worden naar combinaties van functies zoals agrarisch gebiedsbeheer, natuur en waterberging.
- Maximaal inzetten op innovatieve technieken bij dijkversterking om dit beter, sneller en goedkoper te maken, de overlast voor omwonenden te beperken en de ecologische kwaliteiten te behouden.

- Het herijkte beleid voor de vangst van muskus- en beverratten is een goed vertrekpunt voor het beheer van veilige dijken in de toekomst. De muskusrattenbestrijding heeft waterschap AGV in handen gegeven van een samenwerkingsverband van meerdere waterschappen. Het CDA steunt het door de Unie van Waterschappen vastgestelde beleid om landelijk de muskusrat op termijn terug te dringen tot aan de landsgrenzen.
- Het CDA bepleit ook klimaatadaptie-maatregelen bij de inrichting van bebouwde gebieden (in het waterschapjargon 'stedelijk gebied') zoals een "micro-hoogtestrategie". Daarbij kan slim worden omgegaan met het creëren en positioneren van verhogingen (of verhoogde randen) in bebouwing of de openbare ruimte. Die verhogingen kunnen in gebieden met een overstromingsdiepte tot ca 50-100 cm goed worden ingezet om schade te voorkomen of beperken.
- De Technische Assets van het waterschap (sluizen, gemalen en bruggen) dienen door het waterschap regelmatig te worden getoetst op faalkansen. De vele objecten dienen op een zorgvuldige manier onderdeel te zijn van digitale systemen en registratie van het waterschap.
- Veel cruciale installaties en assets ten behoeve van het watersysteem, waterveiligheid en waterketen lopen tegen het einde van hun levensduur. Nu de technische levensduur op zijn einde loopt en vervangingen benodigd zijn, worden de waterschappen geconfronteerd met hoge kosten. Op veel van deze assets is niet of slechts gedeeltelijk afgeschreven en voor vervanging zijn soms onvoldoende financiële middelen gereserveerd. Het CDA pleit er dan ook voor om de komende jaren in kaart te brengen voor welke investeringsopgave de waterschappen staan en vervolgens met een vervangingsstrategie te komen. Hierbij moet een duurzame en circulaire aanpak centraal staan.
- Het CDA is voor het intensief monitoren van de veiligheid en de benodigde sterkte van de dijken, mede door inzet van nieuwe innovatieve technieken zoals sensoren en satellietdata en de inzet van drones. Live monitoring via sensors kan bijdragen aan de kennis over het beheer van de waterkering. Maar naast digitale controle op afstand blijft periodiek fysieke controle ter plaatse ook noodzakelijk.
- Het CDA pleit ook voor een actieve rol van het waterschap in de samenwerking van overheden bij de Veiligheidsregio's.
- Het CDA vindt het van groot belang dat de calamiteitenprogramma's en -scenario's voor waterveiligheid, wateroverlast en watertekort, door het waterschap en de verschillende overheden up-to-date worden gehouden en het crisismanagement regelmatig worden geoefend binnen de Veiligheidsregio's met alle partners op specifieke situaties voor het waterschap en in relatie tot de waterveiligheid.
- In deze tijd van digitalisering dient het waterschap scherp te letten op digitale veiligheid (cyber security) en de digitale systemen en de digitale infrastructuur dienen ook inzetbaar te zijn in crisissituaties.
- Waterveiligheid is een kwestie die de grenzen van het waterschap overstijgt. Daarom is een goede samenwerking met andere waterschappen, provinciale overheden en Rijkswaterstaat noodzakelijk. Daarom draagt het waterschap Amstel, Gooi en Vecht ook financieel bij aan het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) met een solidariteitsbijdrage. De kustverdediging en de dijken rond de grote rivieren dienen een nationaal belang. Voor de financiering daarvan geldt het solidariteitsprincipe, mede omdat de bewonersdichtheid van de waterschappen in ons land niet overal hetzelfde is. Het CDA wil dat de bestuursleden van het waterschap AGV goed worden geïnformeerd over de programmadoelstellingen, de uitvoering daarvan en de financiële verantwoording. Projecten in het HWBP die niet primair veiligheidsdoelstellingen, maar bijv. vooral uitvoering aan natuurbeleid geven, dienen duidelijkheid te geven over de financieringsverhoudingen.

4. VOLDOENDE WATER

Het CDA zet zich in voor een zorgvuldig en zuiniger gebruik van water door iedereen. Maatregelen om water vast te houden als buffer voor droge tijden zijn nodig, evenals het stimuleren van innovaties van watertoediening en hergebruik van water om verspilling tegen te gaan. Ook het benutten van wateropslag in de bodem en meer ruimte voor water, om zo ook in het kader van klimaatadaptatie meer ruimte te hebben voor opvang bij heftige buien.

Het waterschap moet zich inzetten voor een goed en robuust waterbeheer om bij dreigende wateroverlast zowel in het landelijk als stedelijk gebied snel water af te kunnen voeren. Ook zal er meer ruimte nodig zijn voor waterberging in zowel stedelijk gebied als het buitengebied. Méér groen (zoals groene daken en natuur i.p.v. tegels in de tuin) en vasthouden van water leidt tot verkoeling en kan hittestress tegengaan.

Het waterbeheer in Nederland was er voorheen op gericht om in perioden met veel neerslag overtollig water zo snel mogelijk af te voeren. Met de klimaatverandering en de ervaring van de droge zomers in de laatste jaren is het accent verschoven naar het langer vasthouden van het water, het aanleggen van zoetwaterbuffers en het vergroten van de mogelijkheden om de infiltratie in de bodem te verruimen om de verdroging te bestrijden. Het toekomstig waterbeheer en de inrichting van gebieden worden afgestemd op zowel het afvoeren als vasthouden van water. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen (ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw) wordt in overleg met de gemeenten 'water als ordenend principe' gehanteerd, waarmee wordt voorkomen dat er veel ingrepen nodig zijn in het watersysteem om de bebouwing op die locatie mogelijk te maken. Het CDA is voor het werkgebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht ook voor toepassing van de klimaat-stresstest en de watertoets. Plekken die letterlijk en figuurlijk dreigen te verzuipen zijn niet geschikt voor woningbouw.

Het neerslagtekort van 2022 overtrof het tekort en de droogte van het recordjaar 2018. Het neerslagtekort leidt tot daling van de grondwaterstand. Het waterschap is geen drinkwaterleidingbedrijf, maar daar waar mogelijk werkt het waterschap mee aan het op peil houden van de drinkwatervoorziening en het beschermen van de drinkwatervoorraad in de ondergrond. Waternet is weliswaar ook een drinkwaterleverancier, maar het drinkwaterdeel van Waternet valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente Amsterdam. Mogelijk wordt dit deel van Waternet in de toekomst ook afgesplitst in een Drinkwater N.V.. Het waterschap heeft wel het beheer over oppervlaktewater en grondwater die een grondstof vormen voor de drinkwaterbereiding.

De problematiek van verzilting neemt toe door de zeespiegelstijging, de bodemdaling, het oprukken van de zouttong in het Amsterdam-Noordzeekanaal (na de verbreding van de sluisen bij IJmuiden en het vaker schutten), de geringere tegendruk van zoet water in droge tijden en door brak kwelwater uit polders en droogmakerijen. Om de economische en ecologische waarde van de gronden in ons waterschap te behouden zullen we ons met onze partners ook moeten inzetten om de verzilting tegen te gaan. In droge zomers dreigt het zoute of brakke water dat uit de polders wordt uitgemalen op de ringvaarten de verkeerde richting uit te drijven, hetgeen schadelijk is voor fauna en flora. Het waterschap heeft maatregelen genomen in het kader van bestrijding van de droogte en de verzilting door het zoete en het brakke water te scheiden. In de droge zomers kunnen sluisen gesloten blijven of slechts beperkt opengaan, waardoor stremmingen voor de pleziervaart optreden. In 2022 werden extra noodpompen ingezet om vanuit het Markermeer extra zoet water naar de rivier de Vecht te pompen en voldoende zoetwater beschikbaar te hebben voor de aanvoer naar kwetsbare natuurgebieden zoals het Naardermeer en de Spiegelplas.

Bodemdaling

Bodemdaling door veenoxidatie, inklinking van het veen, is een proces dat al sinds het jaar 1100 aan de gang is en wordt versneld door grotere drooglegging: het verlagen van het waterpeil. Omdat veengrond nogal drassig of 'slap' is, wordt voor bijvoorbeeld landbouwkundig gebruik gezorgd voor ontwatering van het veen door verlaging van het slootpeil. Hierdoor start een proces van krimp (minder volume door uitdroging), oxidatie (verbranding) en inklinking (minder opwaartse druk door wateronttrekking) met als gevolg dat de veenbodem daalt. Als reactie daarop wordt het veen weer verder ontwaterd. Daarmee is een doorgaand proces van bodemdaling ingezet. Pas als het gehele veenpakket verdwenen is, komt dit proces tot een eind. Afhankelijk van de dikte van het veenpakket zal dit proces zo'n 30 tot wel 500 jaar duren. Dit resulteert dan in een diepgelegen polder. Naast bodemdaling als gevolg van het verlagen van het (grond)waterpeil kan dit ook optreden als gevolg van het onttrekken van grondwater, en het belasten van veengrond met zware gebouwen en infrastructuur.

De laatste jaren nemen de problemen zoals schade aan wegen- en waterinfrastructuur, verzakkingen en aantasting van funderingen van woningen en andere gebouwen als gevolg van bodemdaling verder toe. De beheer- en onderhoudslasten nemen toe, evenals de kwetsbaarheid voor wateroverlast. Door de bodemdaling neemt het rendement van de landbouwsector af. Bovendien krijgen we door bodemdaling te maken met hogere maalkosten als gevolg van toenemende kwel en grotere peilverschillen en het vrijkomen van broeikasgassen en belasting van het oppervlaktewater met nutriënten. Bodemdaling komt op verschillende plaatsen in Nederland voor, maar vooral in de westelijke veengebieden van ons land is de problematiek enorm.

In het werkgebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft de problematiek van de bodemdaling zowel betrekking op het 'stedelijk gebied', de bebouwing in dorpen en steden en infrastructuur, en op het landelijk gebied waar door de bodemdaling het waterpeil periodiek moet aangepast (peilbeheer). Het verlagen van het peil is na inklinking van het veen noodzakelijk om de landbouw te faciliteren. Het CDA is van mening dat het waterschap AGV in veenweidegebieden een toekomstbestendig peilbeheer voert, waarmee de bodemdaling wordt afgeremd. In 2019 heeft het bestuur van het waterschap een [Nota Peilbeheer en een nieuwe Strategie Bodemdaling](#) vastgesteld, die gericht zijn op het afremmen van de bodemdaling. Vanaf 2030 zal niet langer automatisch verlaging en aanpassing van het peil meer plaatsvinden met het peilbeheer niet meer automatisch de bodemdaling te volgen. Na 2030 wordt het 75%. Dit wordt door het waterschap Amstel, Gooi en Vecht verder uitgewerkt met de provincies Utrecht en Noord-Holland in een [regionale veenweidestrategie](#). In de Nota Peilbeheer 2019 is een ruime overgangperiode toegezegd om te komen tot een geringere drooglegging dan voorheen gebruikelijk was, ter beperking van de bodemdaling. We laten zo 'peil-volgt-functie' steeds meer los en gaan naar 'functie-volgt-peil'. Tot 2030 kan het waterschap gehouden worden aan het uitgangspunt dat de bodemdaling wordt gevolgd bij peilbesluiten ('peil volgt functie'). Het CDA pleit voor maatwerk in gebiedsgerichte processen.

Over dit onderwerp leven verschillende opvattingen in het bestuur van het waterschap. Kunnen we de bodemdaling daadwerkelijk afremmen? Zijn de te nemen maatregelen echt effectief, voorkomen ze verdamping van het veen (oxidatie) en de uitstoot van broeikasgassen, of zijn de maatregelen alleen maar zeer duur en maken ze het werk voor de landbouwsector onmogelijk door te streven naar een hoger oppervlaktewaterpeil en hogere grondwaterstanden?

Het CDA is er voorstander van dat waterschap AGV in samenwerking met andere instanties verder onderzoek doet naar nieuwe technieken (onder meer onderwaterdrainage) die de bodemdaling effectief beperken. Het CDA is voor het behoud van het veenweidelandschap en wil dat de functie van de landbouw wordt gefaciliteerd (voor die gebieden waar de provincies voor de functie 'landbouw' heeft gekozen) en dat die gebieden niet onder water

worden gezet. Alleen in die gebieden waar nadrukkelijk voor de functie 'natuur' is gekozen, is het CDA voorstander van een hoger (water)peil, als dat gewenst is uit het oogpunt van natuurbeheer. Het CDA ziet in de veenweidegebieden een belangrijke rol weggelegd voor de agrarische sector als landschapsbeheerder en zet in op peilbeheer met behoud van de landbouwfunctie. De waterschappen werken ook samen met boeren en tuinders aan schoon en voldoende water en een betere bodem in het [Deltaplan Agrarisch Waterbeheer](#).

Het CDA is er voorstander van dat het waterschap Amstel, Gooi en Vecht in natuurgebieden en recreatiegebieden te streven naar een 'natuurlijk peilbeheer' of 'flexibel peilbeheer'. Daarmee kan in de meeste gebieden, meren en plassen worden bijgedragen aan een betere waterkwaliteit door vermindering van de externe belasting, aanvoer van 'gebiedsvreemd water' met nutriënten en sulfaat. Dit bevordert een betere waterkwaliteit en het beperkt het onnodig in- en uitpompen van water.

In de zomer is meer behoefte aan water voor de groei van planten en bomen in de natuur en voor landbouwgewassen. Ook is de verdamping in de zomer vanwege de hogere temperaturen natuurlijk groter dan in de winter. De waterstand in sloten en vaarten daalt hierdoor. Het waterschap stelt om over voldoende zoetwater te kunnen beschikken een zomerpeil in dat hoger is dan het winterpeil, dat voor watergangen wordt vastgesteld. In de wintermaanden is de hoeveelheid neerslag groter dan de verdamping. Dan stijgt het grondwater. Om wateroverlast door te hoog grondwater te voorkomen wordt het waterpeil in sloten en kanalen in de winter naar een lager peil gebracht. Door het lagere peil stroomt er grondwater naar de sloten af wordt het overtollige water afgevoerd.

In de zomermaanden is de verdamping groter dan de neerslag. De waterstand in de sloten wordt naar een hoger peil gebracht. Door het hogere zomerpeil in de sloten kan water doorstromen, doorzakken naar het grondwater. Zo voorkomen we dat de grondwaterstand te ver daalt en blijft het water langer in het gebied in de drogere zomermaanden. In droge perioden voeren we dus water aan om de afgesproken peilen in de sloten te kunnen handhaven. Het peilbeheer wordt waar mogelijk gebiedsgericht ingezet om de bodemdaling af te remmen.

Waterkwaliteit van de Amstel

De Amstel is een regenwaterrivier die in droge perioden door het geringe hoogteverschil niet of nauwelijks stroomt. Hierdoor wordt zout kwelwater vanuit de diepe polders onvoldoende afgevoerd. Ook het gezuiverde water van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Amstelveen, het effluent, dat geloosd wordt op de Amstel heeft nog een negatieve invloed op de waterkwaliteit. Omdat in droge tijden door de geringe of afwezige stroomsnelheid deze lozing blijft zweven in de Amstel (de 'Amstel-prop') moet de afvalwaterzuiveringsinstallatie in Amstelveen verbeterd worden, zodat de lozing van het effluent schoner wordt. Dat kan bijvoorbeeld door toevoeging van een extra stap in het rioolwaterzuiveringsproces door een zogenaamde 'vierde trap', waardoor er nog meer verontreinigende stoffen uit het water worden gehaald door toepassing van nieuwe technologieën. Het CDA is voorstander van dergelijke investeringen. Het CDA wil samen met gebiedspartners werken aan het verbeteren van de waterkwaliteit

Exoten

Als gevolg van import en gebruik in particuliere vijvers, verstoren exoten zoals de Amerikaanse rivierkreeft steeds meer het ecosysteem in het oppervlaktewater. De water aan- en afvoer en doorvaarbaarheid wordt door fonteinkruid en andere exotische planten zoals de Cabomba belemmerd en het recreatief gebruik van het oppervlaktewater wordt verstoord. Vroegtijdige signalering en bestrijding is nodig om de gevolgschade te voorkomen en de kosten te beperken. Moties van de CDA-fractie in het bestuur van het waterschap om de bestrijding van exoten zoals de Amerikaanse rivierkreeft te intensiveren werden door bestuur van het waterschap onvoldoende ondersteund.

Datacenters

Wereldwijd is er een enorme toename van het dataverbruik, met groeiende behoefte aan datacenters. Datacenters spelen een belangrijke rol bij het digitaliseren van de regionale en nationale economie. Met name Amsterdam heeft een grote aantrekkingskracht op datacenters. Meer dan 68 procent van de oppervlakte aan Nederlandse datacenters ligt rond Amsterdam. De groei van datacenters wordt gemeten in MegaVolt Ampère (MVA), in termen van energiegebruik dus. De Metropool Regio Amsterdam (MRA) gaat uit van een groei van in totaal zo'n 2000 tot 2500 MVA. In studies van de MRA wordt voor 2030 ten opzichte van 2020 een ver 20-voudiging van dataverkeer voorzien. De vraag naar extra datacentercapaciteit is dus structureel.

Datacenters hebben ingrijpende gevolgen voor het waterbeheer. Zo hebben zij veel koelwater nodig. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de watervoorziening, maar ook voor de waterkwaliteit. Wanneer opgewarmd koelwater weer terugstroomt naar het oppervlaktewater, stijgt de watertemperatuur. Dit verslechtert de waterkwaliteit. Natuurlijke organismen verdwijnen, algensoorten krijgen de overhand en de waterkwaliteitsdoelen uit de Kaderrichtlijn Water raken uit zicht. Waterschappen zijn daarom terughoudend tegenover de bouw van grootschalige centers op locaties met onvoldoende koelwater. Bouwen aan de kust zou hiervoor een oplossing kunnen bieden, het zeewater kan dan als koelwater dienen. Ook kunnen datacenters aan de kust worden aangesloten op windenergie. De restwarmte van (bestaande) datacenters in het werkgebied van het waterschap zou beter gebruikt worden voor het verwarmen van woningen. Datacenterwarmte zou bestaande (fossiele) bronnen kunnen vervangen. Een nadeel van de groei van datacenters is het groeiende beroep op de toch al schaarse ruimte in het werkgebied van het waterschap. De MRA, Metropool Regio Amsterdam heeft bovendien al geconstateerd dat de capaciteit van het elektriciteitsnet in de MRA beperkt is en geen ruimte biedt aan de bouw van nog meer datacenters. De MRA geeft de voorkeur aan de mogelijkheden om elektriciteit te benutten om de energietransitie te versnellen. Het CDA vindt dat het dagelijks bestuur van het waterschap de 'water'-belangen in het overleg van de MRA beter moet behartigen.

Grondwater

Het grondwater staat de laatste jaren, vooral door de droge zomers, steeds meer in de belangstelling. De zorgen over grondwatervoorraden nemen toe. De druk op de grondwatervoorraden nemen toe door intensiever gebruik zoals onttrekkingen, het oppompen van grondwater voor de besproeiing en beregening van gewassen. Om het grondwatersysteem robuust en klimaatbestendig te krijgen, de verdroging tegen te gaan, moet er letterlijk en figuurlijk ruimte worden gemaakt voor meer infiltratie van water in de bodem. Denk aan een afkoppeling van de regenpijp, zodat regenwater niet langer in het riool wegspoelt, maar weer in de bodem terecht kan komen. Het beleid voor het grondwaterbeheer berust bij verschillende overheden (Rijk, provincies, waterschappen, gemeenten). Particuliere eigenaren zijn verantwoordelijk voor grondwater onder het eigen pand of perceel. Waterschappen zijn verantwoordelijk voor het 'watersysteem', inclusief grondwater en zijn 'bevoegd gezag onttrekkingen' (in de vergunningverlening). De laatste jaren neemt de aandacht toe voor de problematiek van grondwater dat door industriële activiteiten in het Gooi in het verleden is vervuild geraakt. De toepassing van 'de vervuiler betaalt' werkt hier niet meer omdat veel van die industriële bedrijven niet meer bestaan. Het waterschap kan hier in de toekomst mee geconfronteerd worden en dit kan tot extra financiële lasten voor sanering leiden.

Goede monitoring van het grondwater; ondiep en diep geeft handvatten om langjarige trends goed in beeld te brengen. Tevens geeft dit inzicht in hoe voorraden zich herstellen. Proeven om grondwater extra aan te vullen met peilgestuurde drainage of andere

technieken zoals freshmakers geven inzicht in hoe een waterbalans op perceel niveau kan worden gesloten. Het waterverdelingsvraagstuk van neerslagoverschot en neerslagtekort kan worden opgelost onder regie van het waterschap.

In natuurgebieden in het waterschap AGV, zoals het Naardermeer, is er behoefte aan zoet kwelwater voor het herstel en het verrijken van de biodiversiteit. De toenemende bebouwing van het Gooi en de Utrechtse Heuvelrug voorkomen steeds meer dat de neerslag in de bodem infiltreert. Daarmee ontstaat een tekort aan naar het westen wegzijgende grondwaterstromen en aan zoet kwelwater.

Het CDA is in het waterschap Amstel, Gooi en Vecht altijd een [voorzitter geweest van innovatieve projecten](#) (proeven, testen en pilots) om en het [project Temmen Brakke Kwel in de Horstermeer](#), waarbij het doel is dat brak kwelwater wordt onttrokken en omgezet in zoet drinkwater. Het CDA beoordeelt deze innovatieve projecten zeer positief, omdat dergelijke methoden kunnen bijdragen aan de oplossing van drinkwater- en zoetwatertekorten.

Dit betekent concreet:

- Bij inrichting van stedelijk gebied dient aandacht te zijn voor tijdelijke opslag van water in de vorm van aanleg van waterpleinen maar ook verlaagde aanleg van de straat.
- Om hittestress tegen te gaan is meer ruimte voor water en groen in het stedelijk gebied nodig, wat als positief neveneffect ook de leefbaarheid en noodzakelijke berging van water heeft.
- Het gebruik van groene daken en waterbergingen in woonomgevingen stimuleren. We willen actief inwoners bewust maken van de maatregelen die zij zelf kunnen treffen, zoals afkoppeling van de regenpijp van het riool.
- Het CDA vindt dat de samenwerking van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht met de gemeenten geïntensiveerd moet worden bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw, omdat water steeds meer een ordenend beginsel moet zijn om te voorkomen dat er veel ingrepen nodig zijn in het watersysteem om de bebouwing op die locatie mogelijk te maken.
- Verdroging van natuurgebieden willen we tegengaan door het water meer vast te houden en slim om te gaan met stuwen in het gebied.
- Het CDA wil dat het waterschap met het peilbeheer de functie 'landbouw' faciliteert, zolang de provincies niet expliciet voor de betreffende veenweidegebieden voor de functie 'natuur' heeft gekozen.
- Samen met gemeenten, provincies en het Rijk en bewoners het probleem van bodemdaling aanpakken door kennis te bundelen en samen naar mogelijke oplossingen te zoeken in gebiedsprocessen. Het CDA vindt dat de problematiek van de bodemdaling moet worden gezien als een algemeen maatschappelijk probleem dat gezamenlijk met lokale en provinciale overheden en het Rijk moet worden opgelost en bekostigd.
- Het CDA wil verder investeren in het vasthouden van water door het creëren van voldoende berging van water.

- Een aandachtspunt is ook het op diepte houden van de watergangen door bijvoorbeeld het baggeren voor een goede afstroming van het water.
- In perioden van droogte moet voorkomen worden dat sloten droogvallen om de ecologie te beschermen en te voorkomen dat het ook door een te laag oppervlakte-waterpeil de grondwaterstand nog verder zakt.
- Gevolgschade door exoten te beperken door een vroegtijdige aanpak te ontwikkelen, te werken aan bewustwording van dit probleem bij het grote publiek en een lobby voor een landelijk verbod op import en handel van invasieve exoten o.a. via tuincentra.
- In nauwe samenwerking met de omgeving de waterkwaliteit in de Amstel verbeteren, bijv. door de bouw van een zogenaamde 'vierde trap' (extra stap) in de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Amstelveen.
- Het CDA wil dat het waterschap nadrukkelijk de aspecten van het waterbeheer aan de orde stelt bij het beheer van datacenters. Lozing van koelwater op de oppervlaktewateren moet worden beperkt; beter kan de restwarmte worden ingezet voor de verwarming van woningen en bedrijfsruimte, systemen voor stadsverwarming. Het gebruikmaken van schoon drinkwater voor het koelen van installaties van datacenters in het AGV-gebied dient beperkt te worden, zeker als er een drinkwatertekort dreigt.
- Het CDA vindt dat bij nieuwe bebouwing en inrichting van de ruimtelijke ordening nadrukkelijk rekening moet worden gehouden met verruimen van infiltratiemogelijkheden van neerslag in de bodem.
- De zouttong vanuit het Noordzeekanaal zo efficiënt en effectief mogelijk tegen te gaan door, vooral in droge periodes, voldoende zoet water in ons systeem vast te houden.

5. SCHOON, GEZOND EN GEZUIVERD

WATER

Het waterschap zorgt voor een goede waterkwaliteit en zuivert daartoe dagelijks het afvalwater van huishoudens en bedrijven in het beheergebied. Het doel is vooral om de kosten van het verwerken van afvalwater voor inwoners betaalbaar te houden en de zuiveringsprestatie zo hoog mogelijk te krijgen. Uitdaging voor de komende jaren is het sluiten van kringlopen in de waterketen en het (terug) winnen van energie en grondstoffen uit het afvalwater, evenals het verminderen van de hoeveelheid slib. Daarbij werkt het waterschap samen met bedrijfsleven en kennisinstituten aan innovatieve technieken. Duurzaamheid en doelmatigheid moeten hierbij hand in hand gaan. In de afgelopen jaren heeft het waterschap Amstel, Gooi en Vecht grote stappen gemaakt om het rioolwater steeds beter te zuiveren. Veel van de rioolwaterzuiveringen (RWZI's) zijn verbeterd en presteren beter dan de norm. Het CDA vindt wel dat het zuiveren nog beter moet. Nog steeds staat de waterkwaliteit onder druk mede door stoffen die slecht uit het water te zuiveren zijn zoals microplastics, medicijnresten en PFAS. Omdat de druk op het werkgebied van het waterschap toeneemt door meer woningbouw, aanleg van infrastructuur en andere menselijke activiteiten moeten we onze leefomgeving nog schoner houden en moeten we ook nog beter zuiveren. Verder is het belangrijk dat we grondstoffen en energie terug kunnen winnen uit rioolwater. Ook de stikstofproblematiek is van belang in het waterbeheer en raakt de waterkwaliteit. De provincies gaan over de uitvoering van het stikstofbeleid, maar vanwege het aspect van de waterkwaliteit en veel beleidsmaatregelen van het waterschap die de agrarische sector betreffen is het waterschap nauw betrokken.

Stikstofverbindingen zijn van cruciaal belang voor het leven op aarde omdat stikstof een onderdeel is van essentiële voedingsstoffen. De stikstofkringloop is een van de belangrijkste nutriëntencycli voor ongestoorde ecosystemen. Planten nemen stikstofverbindingen op uit de bodem en het water en dieren eten de planten. De waterkwaliteit heeft te lijden onder een te hoge uitstoot van stikstof door afspoeling van meststoffen uit landbouwgebied, door industriële en andere menselijke activiteiten. In het verleden zijn er al verscheidene maatregelen genomen om de uitstoot van stikstof te verminderen, maar helaas blijkt telkens dat de waterkwaliteit mede door stikstof achteruit gaat. Het CDA is voorstander van de aanpak van de stikstofproblematiek, waarbij ook de waterkwaliteit in ogenschouw wordt genomen. Het CDA pleiten steeds voor een gebiedsgerichte aanpak, waarvoor verschillende normen gelden, maar de door het kabinet aanvankelijk voorgestelde Kritische Depositie Waarden (KDW's) en het voorgestelde tijdpad om de normen te behalen te knellend zijn. Het is van belang dat we ten behoeve van het landschapsbeheer en het waterbeheer het draagvlak van de agrarische sector behouden.

Op het gebied van onze RWZI's hebben we afgelopen periode stappen gemaakt zo is bijvoorbeeld de nieuwe RWZI in Weesp gebruik genomen. Deze was sterk verouderd en met de ontwikkeling van de wijk Weespersluis in Weesp en de Krijgsman in Muiden niet meer op capaciteit. Ook zijn we bezig met een 4^e zuiveringstap op RWZI De Horstermeer om medicijnresten uit het afvalwater te zuiveren. RWZI De Horstermeer was als eerste gekozen als locatie omdat deze loost op de Vecht. [De Vecht is helemaal schoongemaakt](#) is en dat willen we zo houden. Voor RWZI Amstelveen is een soortgelijke aanpak nodig omdat deze ook op een kwetsbare rivier met weinig debiet loost 'de Amstel'. Het CDA is verder blij met [de keuze om RWZI van Huizen samen te voegen met de RWZI van Blaricum](#). Hierdoor kunnen we een betere RWZI bouwen op de locatie van Huizen welke beter en efficiënter zuivert. Dit heeft weer voordelen voor de waterkwaliteit van het Gooimeer. Verder hebben we geen slibtransporten meer door de kern van Blaricum.

Het blijven investeren in betere zuiveringstechnieken blijft essentieel. De bevolking in Nederland wordt steeds ouder waardoor ook het medicijngebruik toeneemt. Het nadeel hiervan is dat veel medicijnen een slecht effect hebben op het milieu, denk hieraan aan

pijnstillers, hormonen, chemotherapie, radiofarmaca en antibiotica. Deze stoffen zijn zeer slecht voor het aquatisch milieu en zorgen voor resistente bacteriën. Ook door blijkt dat microplastics steeds vaker op duiken en ook in ons voedsel en drinkwater één van de bronnen hiervan zijn onze eigen RWZI's. Omdat veel van de nieuwe zuiveringstechnieken veel investeringen en extra operationele kosten meebrengen is de keuze waar dit als eerst te doen zeer belangrijk. Verder blijft het CDA zich inzetten voor zuivering bij de bron, initiatieven zoals een Pharmafilter® bij ziekenhuizen juichen we toe.

Het CDA wil dat waterschap AGV-maatregelen onderzoekt die kunnen bijdragen aan het doorbreken van de transportketen van plastic afval via oppervlaktewater. Als dit kan via vrij eenvoudige zuiveringsmethoden bij sluizen, stuwen en andere zogeheten kunstwerken die in beheer zijn van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht, moeten deze mogelijkheden zeker worden benut. De waterschappen moeten pleiten voor het verbieden van stoffen zoals GenX bij en schadelijke stoffen uit blusschuimen zoals PFOS en PFOA, indien daar vervangende middelen voor mogelijk zijn. Hiertoe wordt ook in Europees verband samengewerkt, want verontreinigingen in het water kennen vaak geen grenzen.

Nederland staat de komende jaren voor grote uitdagingen. We zien dat het niet mogelijk is om de aarde oneindig uit te blijven putten door onze zoektocht naar nieuwe grondstoffen. We beseffen ons steeds beter dat we moeten zoeken naar manieren om onze grondstoffen opnieuw te gebruiken. De ambitie is duidelijk; we moeten naar een samenleving waarin geen afvalstoffen meer zijn en we onze grondstoffen volledig kunnen hergebruiken. Naast het hergebruik van onze grondstoffen, zijn we ook steeds meer op zoek naar herbruikbare energie. Op dit moment zitten we midden in een transitie van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van duurzame energie. Het CDA snapt dat er bij deze transities veel vragen en zorgen naar boven komen. Het is terecht dat er zorgen zijn over de betaalbaarheid van een circulaire economie of over de veranderende leefomgeving door de energietransitie. Door in te blijven zetten op innovatie is het waterschap bij uitstek in staat om opgaven te combineren en een bijdrage te leveren aan de opgaves van de toekomst. Het CDA wil dat er meer mogelijkheden komen voor het terugwinnen van verschillende grondstoffen uit het rioolwater. Zoals fosfaten 'struviet' en gedroogd slib. Binnen de waterschappen zijn er veel mogelijkheden voor de opwek van energie denk hierbij aan warmte uit afvalwater, opwekken van groengas en het gebruik van zonnecollectoren. Met de restwarmte uit afvalwater kan tot 15% van de warmtevraag van huishoudens terug worden gewonnen.

Tenslotte is doordat het gezuiverde water van de rioolwaterzuiveringen steeds schoner wordt en constanter is van kwaliteit, is het ook steeds beter geschikt als industriewater. Ook kan worden geconstateerd dat de industrie steeds meer water nodig heeft. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de koeling van grote datacentra. De rioolwaterzuiveringsinstallatie als (industrie)waterfabriek raakt mede daardoor steeds in opmars.

Dit betekent concreet:

- Daar waar nog gemengde rioolstelsels liggen, wordt schoon regenwater (in samenwerking met gemeenten) afgekoppeld en gescheiden en niet langer afgevoerd naar de rioolwaterzuivering. Dit is mede van belang met het oog op de opvang van wateroverlast door de toenemende neerslagintensiteit, het frequenter en heviger regenen en het voorkomen van hoosbuien en zogenaamde clusterbuien ten gevolge van klimaatverandering.
- Investeren in de waterzuiveringen en zuiveringsrendement verbeteren met als focus de RWZI's die dit op kwetsbaar water lozen.
- Door de sluiting van RWZI Blaricum we ook de Gooier gracht willen schonen en kijken of een persleiding vanaf RWZI Hilversum tot de mogelijkheden behoort.
- Er wordt actief naar duurzame oplossingen gezocht voor het verwerken van afvalwater, zoals het (terug)winnen van energie en grondstoffen uit afvalwater.

- Een bron-aanpak ontwikkelen om medicijnresten, microplastics en resistente bacteriën uit het afvalwater (en uiteindelijk dus het oppervlaktewater) te houden. Voorlichting richting inwoners en gemeenten door het waterschap is hierbij essentieel.
- We moeten pleiten voor het verbieden van stoffen zoals GenX bij en schadelijke stoffen uit blusschuimen zoals PFAS en PFOA indien daar vervangende middelen voor mogelijk zijn.
- Naast energiebesparing op alle waterschapsinstallaties wordt de opwekking en levering van duurzame energie verder geoptimaliseerd en geïntensiveerd.
- Het CDA vindt dat het voor de afzet van grotere hoeveelheden teruggewonnen producten afkomstig van meerdere waterschappen, het de voorkeur verdient om samen te werken in een professionele afzet en kwaliteitsbewaking van het betreffende product. Voor de afzet van de producten zal een erkend kwaliteitssysteem en keurmerk moeten worden opgezet.
- Gezuiverd afvalwater toe passen als industriewater.
- Het CDA wil dat, naast de eigen onderzoekstichting van de waterschappen ([STOWA](#)), nog meer wordt geïnvesteerd in de samenwerking van waterschappen met kenniscentra zoals de TU-Delft en Wetsus. Fundamenteel en toegepast onderzoek zijn belangrijke pijlers voor de innovatie op watergebied voor de toekomst.
- De aanpak van de stikstofproblematiek dient gebiedsgericht plaats te vinden, waarbij het CDA de samenwerking met de agrarische sector van groot belang acht.

6. CULTUURHISTORIE EN RECREATIE

Inwoners en bezoekers van het gebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht ervaren de grachten, kanalen, vaarten, meren en plassen, dijken, gemalen, sluizen en bruggen als een onlosmakelijk onderdeel van het landschap en voelen zich daarmee 'waterbetrokken'. De waterrijke landschappen rond de stedelijke gebieden zijn goed ontsloten voor langzaam verkeer en wandelaars. Dit is tot stand gekomen in goede samenwerking met de provincies, de gemeenten, het bedrijfsleven, belangenorganisaties en particulieren. Het CDA wil wat goed is in stand houden.

Het cultuurhistorisch erfgoed – oude dijken, molens, gemalen, sluizen en onderdelen van de verschillende waterlinies – is waar mogelijk toegankelijk voor het publiek op geschikte tijden. Het cultuurhistorisch erfgoed laat zien dat waterbeheer niet alleen een verleden maar ook een actuele betekenis heeft.

We kunnen volop genieten en recreëren op, in en om het water. Op veel plaatsen is het water schoon en veilig genoeg om te zwemmen en geschikt om te vissen. Buiten het deel van de wateren dat vrij moet blijven voor het scheepvaartverkeer is er ook ruimte voor andere gebruiksvormen op en langs het water, bijvoorbeeld schaatsen in de winter. Het CDA wil de pleziervaart zoveel als mogelijk laten faciliteren door het waterschap, voor zover dat niet tot blijvende schade aan de natuur leidt.

De campagne [Droogwaterland](#) van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht wordt door het CDA in het bestuur van het waterschap gesteund, omdat dit de gebiedskennis en de betrokkenheid van de inwoners bij het waterbeheer vergroot. Met deze campagne worden [wandel- en fietsroutes en vaarroutes](#) ondersteund. Daarnaast is er ook nog de [VaarWaterApp](#) van de gemeente Amsterdam en van het waterschap.

Door de groeiende bevolking is recreatie ook een uitdaging, omdat het kan botsen met natuur, leefbaarheid en veiligheid. Het CDA vindt dat door recreatie op en om het water te reguleren en effectief te handhaven (bijvoorbeeld de vaarsnelheid), er voor gezorgd kan worden dat recreatie zo duurzaam mogelijk gebeurt en met zo min mogelijk belasting voor natuur en leefbaarheid. Recreatie mag niet ten koste gaan van de natuur en de leefbaarheid van omwonenden. We zorgen ervoor dat planten, dieren en de kwaliteit van het water beschermd blijven. Het CDA is er een voorstander van dat het waterschap AGV goed samenwerkt met de recreatieschappen en de gemeenten in het werkgebied van het waterschap. De achterstanden in het beheer door het waterschap moeten worden weggewerkt, met prioriteit voor gebieden daar waar watersport en recreatie hinder van bagger ondervinden doordat er ondiepe delen in de vaarwegen en plassen zijn ontstaan, zoals bijv. in de Oostelijke Vechtplassen. Hier moet worden gezocht naar koppelkansen, waar door baggeren om de doorvaarbaarheid te verbeteren ook gewerkt kan worden aan natuurherstel en verbetering van de waterkwaliteit. Bagger kan bijvoorbeeld ook gebruikt worden voor het herstel van legakkers en voor de aanleg van natuurvriendelijke oever.

Om de overgang van dieselmotoren naar elektrische motoren te faciliteren streeft het waterschap er naar om met andere organisaties te werken aan voldoende oplaadmogelijkheden voor het opladen van accu's voor elektrisch vaarverkeer. Het waterschap moet ook samen met de gemeenten zorg voor voldoende plekken voor het innemen van afvalwater van boten. De overlast van pleziervaart voor aanwonenden en woonbootbewoners moet worden ingeperkt door een goede handhaving.

In de gratis app-'Zwemwater' en op [zwemwater.nl](#) staan 800 officiële zwemplekken in Nederland en ook het waterschap Amstel, Gooi en Vecht geeft [voorlichting over veilige zwemlocaties](#). In Amsterdam en omgeving (het gebied van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht) controleert Waternet de waterkwaliteit van de officiële zwemplekken. Het CDA vindt dat waterschap Amstel, Gooi en Vecht er naar moet streven dat het aantal officiële

zwemplekken wordt uitgebreid, mits deze plekken niet te onveilig zijn vanwege de pleziervaart of andere scheepvaart. Het CDA is vooral vanwege de scheepvaart geen voorstander van het zwemmen in de Amsterdamse grachten. De aanwijzing van zwemwaterlocaties geschiedt overigens door de provincies Noord-Holland en Utrecht, maar mede op basis van adviezen van Waternet. Het CDA vindt dat Waternet hiervoor capaciteit beschikbaar moet stellen.

Het CDA in waterschap AGV is als de veiligheid in het geding is tegen de bediening op afstand van bruggen en sluizen en geeft voorrang aan fysiek toezicht en bediening ter plaatse. Een voorbeeld daarvan is de bediening van de Groote Zeesluis bij Muiden, waar fysieke aanwezigheid van sluiswachters van Waternet gewenst is.

Watersporters ervaren regelmatig overlast van waterplanten zoals het fonteinkruid die bevaarbaarheid van plassen, vaarten en meren sterk kan belemmeren. Het fonteinkruid komt het meest voor in de vaargebieden van het Markermeer, IJmeer en de Zuidelijke en Oostelijke Randmeren en dit zijn wateren die onder het beheer vallen van Rijkswaterstaat. Al hoewel deze gebieden niet onder ons beheergebied vallen onderschrijft het CDA het probleem en wil samen met de provincie hierin optrekken op te komen met een oplossing voor dit probleem.

De waterplanten (met name fonteinkruid) worden gemaaid tijdens de sterkste groeiperiode in de meest gebruikte wateren. De gemaaide gebieden zijn met GPS te zien in de app Waterplanten.nu, en worden dagelijks geactualiseerd. De ontwikkeling van de App Waterplanten.nu is mede mogelijk gemaakt door de Coöperatie Gastvrije Randmeren, de Stichting Maaien Waterplanten IJmeer Markermeer, Samenwerkende gemeenten rond het Markermeer en de provincies Noord-Holland en Flevoland. Het CDA is voorstander van een vergrote betrokkenheid van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht bij dit initiatief en van het monitoren van de waterplanten en de bevaarbaarheid van wateren in het eigen werkgebied van het waterschap. De CDA-fractie dringt ook op regelmatig overleg van het verantwoordelijke Dagelijks Bestuurslid van het waterschap met de HISWA en Watersportverbond over de informatievoorziening en de bevaarbaarheid van wateren in het AGV-werkgebied.

Dit betekent concreet:

- Realisatie van een goede zwemlocatie bij Weesp in de Vecht.
- Het CDA is voor een actieve lobby vanuit waterschap en provincie om de overlast van waterplanten in het Gooimeer en het IJmeer terug te dringen.
- Handhaven op vaarsnelheden en overlast voor omwonenden beperken.
- Het faciliteren van vergunning aanvragen voor oplaadplekken van elektrische boten.
- Een goed baggerbeleid voor vaarwegen.
- Het CDA is er voor om kansen op 'recreatief medegebruik' te benutten en te stimuleren.
- Het CDA vindt dat de Randmeren zoals het Gooimeer en andere watergangen moeten voldoende diepte hebben om bevaarbaar te zijn. Het fonteinkruid in de Randmeren dient teruggedrongen te worden. In Natura2000-gebieden zoals de Oostelijke Vechtplassen moet de waterkwaliteit bevorderd worden zodat er meerdere soorten fonteinkruiden en kranswieren kunnen groeien, maar daar waar de bevaarbaarheid ernstig wordt belemmerd moet worden gebaggerd en moet het fonteinkruid worden gemaaid.
- In overleg met landschapsbeheerders wil het CDA natte natuur meer toegankelijk maken, zodat de mogelijkheden voor (recreatief) medegebruik van het watersysteem worden vergroot
- Het waterschap moet de interactieve voorlichting over de zwemwaterkwaliteit van de oppervlaktewateren continueren

7. WATERSCHAPSBELASTINGEN

Het CDA wil dat er doelmatig en verantwoord met uw geld wordt omgegaan. Dat betekent dat we transparant willen zijn: wat geven we waaraan uit? Dat moet voor iedereen zichtbaar zijn. Rekeningen mogen niet worden doorgeschoven naar toekomstige generaties. Het CDA blijft staan voor betaalbaarheid van waterschapstaken en lage lasten voor burgers. Als de inkomsten niet toereikend zijn om alle plannen te betalen, zullen ambities moeten worden bijgesteld, getemporeerd of soberder uitgevoerd. Die verantwoordelijkheid voelt het CDA naar haar kiezers en achterban. We baseren ons bij onze beslissingen op het totale maatschappelijke effect van maatregelen.

Het CDA staat voor een doelmatig, doeltreffend en rechtmatig handelend waterschap. Transparantie en verantwoording zijn daarbij leidende begrippen.

Rentegevoeligheid

Waterschappen zijn in principe kapitaalintensieve organisaties met twee belangrijke type langere termijninvesteringen: waterkwantiteitssystemen (dijken, sluizen en gemalen) en waterkwaliteitssystemen (rioolwaterzuiveringsinstallaties). Een verstandig financieel beheer is daarom van groot belang. Bij de financiering van de langetermijninvesteringen moet worden voorkomen dat de rentegevoeligheid te groot wordt (door een teveel aan goedkopere leningen met een korte looptijd) en het waterschap met financiële tegenvallers te maken krijgt bij een fors stijgende rente.

Waterschapsbelastingen

Het CDA is van mening dat belastingen niet automatisch hoeven stijgen en doet er alles aan dit zo laag mogelijk te houden. Lasten moeten eerlijk verdeeld worden over [de verschillende categorieën](#) die belang hebben bij de taken die het waterschap uitoefent. Het landelijk door de Tweede Kamer bij wetgeving vastgestelde belastingstelsel voor de waterschappen is voor het waterschap Amstel, Gooi en Vecht knellend, niet passend, waardoor het niet mogelijk is om te sturen op een gelijkmatige tariefontwikkeling van de verschillende categorieën kostendragers, categorieën belastingplichtigen (ingezetenen, huiseigenaren, bedrijven en landeigenaren) in de [waterschapsbelastingen](#). Met name voor de Watersysteemheffing leverde dit bij het waterschap grote problemen op, waardoor met name de categorie Ongebouwd (agrarische landeigenaren) in opeenvolgende jaren met een disproportionele tariefstijging werden geconfronteerd.

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft ten opzichte van veel andere waterschappen een relatief hoog aantal inwoners en inwoners met landelijk gezien relatief dure woningen (volgens de WOZ-waarde). Het draagvlak van de categorieën ingezetenen en huiseigenaren is bij waterschap AGV derhalve groot, terwijl het agrarisch areaal bij AGV al jarenlang structureel afneemt door woningbouw, aanleg van infrastructuur en omzetting van agrarisch land in natuurterreinen. Het kleinere areaal moet niettemin toch nog steeds hetzelfde relatieve aandeel van de watersysteemheffing opbrengen. In theorie zou bij 1 overblijvende agrarische landeigenaar, deze boer de gehele schijf van de voor Overige Ongebouwd vastgestelde 'kosten' (volgens het huidige belastingstelsel) moeten opbrengen. Het bestuur van het waterschap AGV heeft, mede onder druk van de CDA-fractie, jarenlang gepleit voor [aanpassing van het belastingstel](#) via de [Unie van Waterschappen](#). In 2022 is door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een Wetsvoorstel Aanpassing Belastingstelsel voor de waterschappen ontwikkeld dat voor [consultatie aan de leden van de Unie van Waterschappen](#) is voorgelegd. Volgens planning zou medio 2023 een definitief wetsvoorstel naar de Tweede Kamer kunnen worden gezonden. Tot het moment van aanpassing van de wetgeving is waterschap Amstel, Gooi en Vecht echter gehouden aan toepassing van de huidige voorschriften die kaders stelt voor de tarieven van verschillende categorieën. In dit kader, het huidige belastingstelsel, is het voor de waterschappen ook niet

mogelijk om de vervuilingswaarde van bedrijfsafvalwater zodanig vast te stellen dat het principe-‘de vervuiler betaalt’ meer wordt toegepast met tariefverschillen.

Het CDA vindt dat meevallende financiële resultaten in de sector Zuiveringen moeten leiden tot lagere of minder stijgende tarieven van de Zuiveringsheffing (een onderdeel van de waterschapbelastingen), zodat belastingbetalers meer direct kunnen zien van welke resultaten ze profiteren. Het CDA vindt het niet juist om dergelijke meevallers te gebruiken voor dekking van tekorten in de sectoren die met de opbrengst van de Watersysteemheffing betaald moeten worden.

Het CDA vindt dat de problematiek van de bodemdaling moet worden gezien als een algemeen maatschappelijk probleem dat gezamenlijk met lokale en provinciale overheden en het Rijk moet worden opgelost en bekostigd.

In 2021 is bij waterschap AGV een ernstige vertraging opgetreden in het opleggen van de belastingaanslagen als gevolg van de ingebruikname van het nieuwe belastingsysteem. De besluitvorming over het in gebruik nemen van een nieuw belastingsysteem door Waternet voor de inning van de waterschap belastingen is nooit aan het bestuur voorgelegd. Pas toen problemen ontstonden vond melding aan het bestuur plaats. Omdat aanslagen niet werden opgelegd aan de belastingplichtigen kwamen ook de inkomsten niet binnen en moest het waterschap om niet in liquiditeitsproblemen te geraken een forse extra kasgeldlening bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) afsluiten. Begin juni 2022 waren de aanslagen voor de categorieën gebouwd, natuurterreinen en overig ongebouwd (inclusief wegen) voor 2021 nog niet opgelegd.

Dit betekent concreet:

- Bij investeringen hanteren waterschappen nieuwe waarden, bijvoorbeeld door een rioolwaterzuiveringstaak te zien als bron voor grondstoffen en energie (ter bevordering van de circulaire economie). Daar waar dit door wet- en regelgevingen beperkt wordt, zoekt het CDA de landelijke en Europese overheid op om dit te veranderen.
- Om investeringen te kunnen blijven doen die betaalbaar zijn, moet er constant gestreefd worden naar hogere efficiëntie en kostenbesparing. Het CDA vindt dat er zuinig met middelen moet worden omgegaan (ook als die middelen van andere overheden komen).
- Lastenverzwaring en tariefstijging is pas aan de orde als alle alternatieven tot kostenbesparing en efficiency zijn benut. Achterstallig onderhoud van de installaties van het waterschap (rioolwaterzuiveringen, dijken, gemalen, sluizen, bruggen e.d.) moet echter wel worden ingelopen om de waterveiligheid te kunnen garanderen. In dat geval kan tariefstijging onvermijdelijk zijn om de kerntaken van het waterschap te kunnen blijven uitvoeren.
- Solidariteit staat hoog in het vaandel, maar ook dat de kostenveroorzaker betaalt.
- Het CDA is voorstander van een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid, waarbij ook de ingezetenen waarvan de waterschapsbelastingen worden kwijtgescholden vanwege de geringe financiële draagkracht, wel jaarlijks informatie ontvangen over de taken die het waterschap verricht.
- Door de koppeling met andere projecten in de openbare ruimte, het zogenaamde ‘werk met werk’ te maken, zorgt het waterschap voor kostenreductie en toename van de kwaliteit van de leefomgeving.

8. HET BESTUUR VAN HET WATERSCHAP EN DE SAMENLEVING

Het CDA werkt vanuit het mensbeeld dat wat goed is voor de ander, ook goed is voor jezelf. Dat betekent voor het waterschap dat zij altijd in samenspraak met betrokkenen en de omgeving haar taak wil invullen en veranderingen in gang wil zetten. Bijvoorbeeld door als waterschap de waterveiligheidsopgave te schetsen en de ruimtelijke inpassing vervolgens met de omgeving ontwerpen. Medewerkers en bestuurders van het waterschap zijn ambassadeurs van het waterschapswerk. Zij dragen bij aan een transparante bestuurscultuur door actief uit te dragen wat het waterschap doet, waar het waterschap voor staat en wat de doelen zijn.

Het CDA wil dat het waterschap samen met de omgeving haar taak oppakt. Alleen dan kun je rekening houden met de karakteristieken van het gebied. Veranderingen moeten zo worden aangepakt dat die zich verbinden met de waarden van de regio. Ieder gebied heeft zijn eigen waarden.

Met participatie kan het waterschap inwoners, bedrijven, organisaties en landschapsbeheerders informeren over haar plannen. Door betrokkenen en geïnteresseerden mee te laten praten en denken, wordt de kwaliteit van de besluitvorming en het draagvlak verhoogd. De belangrijkste voorwaarde is dat degene die deelnemen aan de participatie serieus worden genomen en ook daadwerkelijk zien dat er iets met hun inbreng wordt gedaan. Als de participatie goed verloopt kan het conflicten in een later stadium voorkomen. En het levert een bijdrage aan het vergroten van het vertrouwen van de burger in de overheid.

Daar waar burgers taken zelf kunnen oppakken, wil het CDA dat stimuleren vanuit het zelforganiserend vermogen van de samenleving. Participatie en initiatieven uit de samenleving moet het waterschap blijven stimuleren en faciliteren, zoals dat ook bij de vaststelling van het [Waterbeheerprogramma](#) in de beleidsperiode 2019-2023 is gedaan. Na de vaststelling van het beleid, moet er ook op worden gelet dat de uitvoering geschiedt in samenspraak met inwoners, bedrijven, natuurorganisaties en agrariërs en anders landschapsbeheerders. Elke zes jaar leggen waterschappen vast welke aanpak en welke maatregelen nodig zijn om de watertaken goed te kunnen uitvoeren. Dit gebeurt in het Waterbeheerprogramma (WBP), dat een instrument is onder de nieuwe Omgevingswet.

Het CDA wil dat de bestuursstijl van het waterschap open en naar buiten gericht is. De communicatie van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht moet het waterschap profileren als een overheid met een gekozen bestuur. De communicatie van het waterschap moet transparantie en duidelijkheid verschaffen over de bestuurlijke afwegingen die worden gemaakt. Naar de mening van de CDA-fractie heeft de communicatie van het [waterschap Amstel, Gooi en Vecht](#) in de recente bestuursperioden teveel het karakter van bedrijfsmatige voorlichting ('corporate communication'), waarbij het waterschap zich onvoldoende onderscheid van die van de uitvoerende organisatie [Waternet](#).

In de beleidsperiode 2019-2023 is veel aandacht besteed aan [digitalisering en de aansturing \('governance'\) van Waternet](#). In de zomer van 2021 heeft het bestuur van het waterschap een verbeterplan digitalisering vastgesteld wat forse financiële consequenties had vanwege de benodigde extra investeringen. De sector Drinkwater van Waternet, die valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente Amsterdam en niet van het waterschap, werd in april 2021 vanwege de problemen met de digitale veiligheid, de leveringszekerheid en de kwaliteit van het drinkwater onder verscherpt toezicht geplaatst door de ILT, de

Inspectie voor Leefomgeving en Transport. In 2022 werd door de ILT besloten het verscherpt toezicht op de cyber security van de sector Drinkwater van Waternet te handhaven.

Naast de problemen met de digitale veiligheid zijn er in toenemende mate ook andere problemen met de aansturing van Waternet vastgesteld. De financiële verwevenheid tussen Waternet enerzijds en Amsterdam en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht anderzijds is dermate complex geworden dat vaak niet onmiddellijk de door het bestuur gevraagde gegevens kunnen worden geleverd en de accountants van Waternet hebben het bestuur daar meerdere keren op gewezen in de jaarlijkse Management Letter. Daarnaast blijft de realisering van de voorgenomen investeringen al jaren achter bij de vastgestelde investeringsbesluiten, beleidsvoornemens en het Meerjareninvesteringsprogramma. In 2021 was de realisering van voorgenomen investeringen, weliswaar mede veroorzaakt door de coronapandemie, op 51% blijven steken. Eind 2021 heeft het Algemeen Bestuur van het waterschap een principebesluit genomen naar aanleiding van een evaluatie om te komen tot een herijking van de samenwerking op onze watertaken met de gemeente Amsterdam en dit werd door de CDA-fractie in het waterschap gesteund. De CDA-fractie pleit bij het opnieuw inrichten van de organisatie van Waternet wel voor het zoveel als mogelijk inzetten op synergie en de gedachte van Waternet als een 'watercyclusbedrijf', vanwege het met elkaar samenhangen (integraliteit) van de aspecten van waterbeheer in Nederland en in het werkgebied van Amstel, Gooi en Vecht.

De waterschappen delen de eigen kennis en expertise ook met andere landen om het waterbeheer ook in andere landen beter op orde te krijgen. Bij voorkeur in samenwerking met andere waterschappen ([Dutch Water Authorities](#)) zetten wij onze expertise van het water internationaal in. Door het uitwisselen van kennis en het bieden van noodhulp in geval van rampen. De waterschappen leren hier ook zelf van en vergroten zo de eigen innovatiekracht. De Nederlandse waterschappen werken hierbij in lijn met de tweede fase van het internationale programma 'Blue Deal' nauw samen met de ministeries van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Waterstaat. Voor medewerkers is het een kans om in een andere context nieuwe ideeën en ervaringen op te doen, waar het eigen waterschap weer van profiteert. Het maakt het waterschap, en in ons geval Waternet, bovendien tot een aantrekkelijke werkgever, zeker voor jonge mensen.

Dit betekent concreet:

- Vanuit de gedachte 'meer samenleving, minder overheid' werken we aan een efficiëntere organisatie, waarbij aansluiting met de samenleving centraal staat.
- Het is CDA vindt dat bij waterschap Amstel, Gooi en Vecht het bestuur moet 'besturen', zich moet richten op de belangenafweging en toezicht op de uitvoerende organisatie Waternet.
- Het CDA wil voor het waterschap een eigen communicatieafdeling die los staat van die van Waternet.
- Om het voorziene tekort aan technisch personeel het hoofd te bieden wil het CDA stevig inzetten op het aanbieden van opleidingen voor de watersector. Het aanbieden van traineeships op alle niveaus, en daarnaast ook investeren in goede praktijkopleidingen zijn hierbij van groot belang. Door in te blijven zetten op scholing kunnen we de grote opgaven voor de toekomst aan.
- De uitvoering van de door het bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht door Waternet dient op een hoger niveau te komen.

- De voorlichting en het personeelsbeleid van het waterschap en van Waternet moeten zodanig zijn dat de diversiteit van het werknemersbestand wordt bevorderd. Het werkgebied van het waterschap AGV kent een grote diversiteit van mensen; de samenstelling van het waterschapsbestuur en van het werknemersbestand van het waterschap en van Waternet zouden daarvan een betere afspiegeling moeten gaan vormen. Het waterschap en Waternet voeren een specifiek stage- en wervingsbeleid voor MBO- en HBO-studenten met een migrantenachtergrond. Het waterschap gaat zich in de communicatie nog meer richten op verschillende doelgroepen en migrantengroepen om het belang van het waterbeheer voor de Nederlandse samenleving en onze regio, het beheergebied van ons waterschap, zichtbaar te maken.
- Het CDA wil dat het waterschap inzet op het actief beschikbaar stellen en met behulp van inwoners verzamelen van waterinformatie, zodat wordt bijgedragen aan het waterbewustzijn in onze omgeving, het verbeteren van het waterbeheer en vergroten van onze zichtbaarheid.